

Jaarverslag Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB 2012-2013

Van Thorbeckehuis naar Spoorstraat

Het is een bijzonder jaar geworden. Het landelijk bureau van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB is deze zomer verhuisd naar Spoorstraat 1 in Amersfoort, vlak bij het station. In deze crisistijd was het niet eenvoudig het pand te verkopen. Sinds november 2009 hebben het Thorbeckehuis en het achtergelegen pand aan de Menno van Coehoornsingel te koop gestaan. Het pand aan de Menno van Coehoornsingel is in 2011 verkocht en de overdracht van het Thorbeckehuis was op 15 mei 2013.

De verhuizing markeert ook een overgang. Uit een huis met een hele geschiedenis, een groot archief en een bibliotheek, een grote zaal met huurders zoals een pinkstergemeente en yogagroepen naar een klein, efficiënt en warm kantoor dat een gastvrije plek is voor leden, afdelingen en belangstellenden. Op 18 september 2013 heeft het bestuur voor de eerste maal in het nieuwe kantoor vergaderd. In de tussentijd heeft het landelijk bureau zes weken gebruik mogen maken van vergaderruimte en kantoorruimte in het Oudkatholiek seminarie aan de Koningin Wilhelminalaan in Amersfoort. Een deel van het archief is gastvrij ontvangen in de VVP in Kampen en een deel van de bibliotheek is naar de afdeling Bilthoven verhuisd. Veel van de overige bruikbare spullen zijn opgehaald door afdelingen die er nu gebruik van maken.

We hebben afscheid genomen van de vrijwilligers die in Zwolle het landelijk bureau ondersteunden, te weten Anne Rose Zelders, Willemiekk Wassens, en van Ingrid Vondermans als facilitair medewerker.

Niet alleen het landelijk bureau, ook het landelijk bestuur is in de maanden april tot september druk geweest met het uitzoeken van alle zaken in Zwolle en het inrichten van de kantooretage in Amersfoort. Het was een zeer arbeidsintensieve overgang waar we nu in september tevreden op terug kijken.

De verandering van locatie staat niet op zichzelf, ook is er dit jaar veel gebeurd op andere terreinen.

Visie op de taken van de landelijke organisatie

Op de AV van 20 april 2013 is het identiteit document aangenomen. Het document beschrijft de algemene identiteit van de landelijke organisatie en geeft de afdelingen de mogelijkheid het aan te vullen met een deel over hun eigen inspiratiebronnen en achtergrond. Het blijft een werkdocument en zal zeker over een aantal jaren terugkeren op de agenda ter bespreking. Het document wordt gebruikt bij het schrijven van het nieuwe communicatieplan dat komend seizoen gereed zal zijn.

Ook is het document over de visie op de landelijke organisatie, in vervolg op het rapport van de commissie bureautaken, aangenomen op deze vergadering in Bilthoven. De taken van de landelijke organisatie liggen op het gebied van identiteit, innovatie en ontmoeting en daarnaast fungeert het bureau als servicedesk voor de afdelingen. Er wordt onderscheid gemaakt in de basistaken voor alle afdelingen, speciale werkzaamheden voor afdelingen die willen innoveren en landelijke activiteiten die het vrijzinnig gedachtegoed uitdragen.

Deze stukken hadden niet tot stand kunnen komen zonder de inzet van de leden van de Theologische Advies Commissie en de Bureautaken Commissie, die hiervoor hartelijk dank ontvangen.

Verandering in werkzaamheden

In de uitwerking van de adviezen van de commissie bureautaken heeft het landelijk bestuur ook beslissingen genomen die de werkzaamheden op het landelijk bureau veranderen.

De ledenadministratie is vernieuwd naar een gebruiksvriendelijker en moderner programma. Het oude systeem werd niet meer ondersteund en was daardoor kwetsbaar. Het nieuwe systeem kan gemakkelijk worden aangepast. Het is betrouwbaar, goedkoop en geschikt om langere tijd mee te gaan. Het is ontwikkeld door Roeli Olthof in het Microsoft databaseprogramma Access.

De financiële administratie wordt vanaf 1 september 2013 ondergebracht bij KKA (Kerkelijk Administratie Kantoor in Amersfoort) evenals de salarisadministratie die al sinds 1 januari 2013 door KKA uitgevoerd wordt.

Ook zijn er functieomschrijvingen voor de medewerkers gemaakt.

Werkzaamheden behorend bij de uitvoering van het werkplan 2012-2014

Het beleidsplan 'Samen dynamisch vrijzinnig' heeft drie kernwoorden: samen, verbinden en kwaliteit. Deze woorden gaven dit jaar op de volgende wijze richting aan de werkzaamheden van de landelijke organisatie:

Samen:

* Het betrekken van meer expertise uit de afdelingen bij de landelijke werkzaamheden.

* Er is een communicatie advieswerkgroep die meedenkt bij het schrijven van het communicatieplan waarin zitting hebben: Liesbeth van der Brink (St. Allegoeds), Wendy de Graaf (afd. Bilthoven), Willem van der Meiden (afd. Driebergen), René Kwant (afd. Renkum) en Kim Nijland van St. Zinweb. Begin 2014 zal het plan naar verwachting gereed zijn voor verdere bespreking.

* De werkgroep herziening/aanvulling centrale regeling is benoemd om te kijken naar de positie van de freelance voorganger, de klachten en geschillenregeling voor voorgangers, de situatie rondom het studieverlof/permanente educatie, de plek van intervisie en mentorat en de rol van het consentgesprek. In de werkgroep zitten nu: Feiko Prins, Wies Houweling, Elsbeth Goettsch, Ineke van de Kuil, Foekje Dijk, Marthe de Vries en Dieneke Gorter.

Verbinden:

* Vanuit de landelijke organisatie is het initiatief geweest om twee gesprekken te organiseren tussen bestuursleden van de afdelingen in het Gooi. Een goede aanvulling op deze gesprekken is het verslag van het studieverlof van Peter Korver 'Verkenning naar de geschiedenis en mogelijkheden van de vrijzinnige godsdienstigheid in Gooi- en Vechtstreek'.

* Er zijn dit verenigingsjaar weer twee Algemene Vergaderingen geweest.

* Een verandering in de organisatie van de AV: De Algemene Vergadering is een bijeenkomst van vertegenwoordigers van afdelingen en leden, niet alleen bedoeld om de vergaderverplichtingen na te komen, maar ook om elkaar te ontmoeten, te inspireren en gevoed te worden. In de ochtend vindt het zakelijke gedeelte plaats, tijdens de lunchpauze is er gelegenheid voor ontmoeting en in de middag zijn er workshops.

Het thema van Algemene Vergadering op 24 november 2012 in Wageningen was 'Samen'. Er waren 3 workshops: over Social Media door Marjan Hengeveld en Elsbeth Goettsch, over communicatie door Willem van der Meiden en over identiteit in een internationale vrijzinnige organisatie (ICUU) door onze gast rev. Steve Dick, director ICUU uit Londen. Bij de vergadering op 20 april 2013 in Bilthoven met het thema 'Verbinden' vertelden twee succesvolle afdelingen, Hilversum en Veenendaal, hun verhaal in een workshop en stond tot slot de theatervoorstelling 'Trekhaak gezocht' op het programma. Ontmoeten, vergaderen en inspireren, het kan allemaal op een AV. Het komende verenigingsjaar zal in het teken staan van het derde kernwoord 'kwaliteit'.

Landelijk Bestuur

Roeli Olthof nam op de AV van 24 november 2012 in Wageningen afscheid als penningmeester. Vanwege haar langdurige en zeer betrokken inzet voor de landelijke vereniging werd zij benoemd tot erelid. Willem Würdemann en Henk van der Berg werden benoemd respectievelijk tot algemeen bestuurslid en penningmeester. Feiko Prins is als algemeen bestuurslid op de AV van 20 april 2013 aangetreden.

Projecten

* Het project Annie Zernike is in juni opgestart. Het is een samenwerking tussen Froukje Pitstra die aan de universiteit van Groningen werkt aan een proefschrift over Anna Zernike, het Bijbels Museum en de NPB. Het project wordt gefinancierd door de afdeling Rotterdam, waar Anna Zernike het grootste deel van haar loopbaan als voorganger aan verbonden is geweest, en de Stichting Seniorenhuisvesting Zuid West Veluwe. In mei en juni 2014 zullen er diverse landelijke activiteiten rondom de eerste vrouwelijke predikante in Nederland plaatsvinden.

* Netwerk vrijzinnige universitair docenten en hoogleraren.

Dit jaar is voor de tweede maal een netwerkbijeenkomst georganiseerd. In een inspirerende omgeving in Amersfoort werden op 7 november vrijzinnige geleerden uitgenodigd om met elkaar te spreken over het versterken van het vrijzinnige geluid in de Nederlandse samenleving. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de algemeen secretaris voor de Stichting Stimulering Vrijzinnig Gedachtegoed en gefinancierd door de Stichting Seniorenhuisvesting Zuid West Veluwe.

Het overleg over de mogelijkheid tot het instellen van een bijzondere vrijzinnige leerstoel samen met Remonstranten en Doopsgezinden is nog gaande

* NPB Archief

Het archief van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB is ondergebracht bij het rijksarchief in Utrecht. Helaas is het niet geïnventariseerd en dus niet toegankelijk voor onderzoek. Door de verdergaande secularisering in onze samenleving verdwijnt steeds meer het zicht op ons religieuze erfgoed. Het is dus zaak voor een religieuze organisatie om te zorgen dat het eigen archief wordt ontsloten. Daarnaast heeft de verhuizing het opschonen van het lopende archief versneld. In overleg met de rijksarchivaris is besloten eerst het archief over de periode 1984 - 2004 te inventariseren en over te brengen naar het rijksarchief. Daarna kan dan het nog te inventariseren archief onder handen worden genomen.

Activiteiten

Communicatie

Er zijn vier nummers van het ledenblad Ruimte/Mens & Tijd verschenen met de thema's: Levenskunst, Tijd, Humor in soorten en maten en Maatschappijkritiek.

Het bureau heeft samen met Marjan Hengeveld op 4 april 2013 in Hilversum een workshop social media gegeven. Ook is het landelijke bureau zelf aarzelend actief op facebook en twitter.

Nieuwe Liedboek

Op 15 juni 2013 is er een landelijke bijeenkomst 'Vrijzinnig zingen uit het nieuwe liedboek georganiseerd'. De afdeling Naarden Bussum was gastheer/vrouw en Harry Schram, onze vertegenwoordiger in het bestuur van het ISK, heeft ons inhoudelijk en muzikaal ingeleid in het nieuwe liedboek. Harry Schram is bereid dit ook in andere afdelingen te vertellen en te laten horen.

'Zin in opvoeding'

De website 'Zin in opvoeding' is een samenwerkingsproject met de doopsgezinde broederschap en het Apostolisch Genootschap. Op deze website worden zinvragen in de opvoeding behandeld door een panel en wordt materiaal aangedragen dat interessant is voor ouders die naar materiaal zoeken om vrijzinnige geloven en denken door te geven aan hun kinderen. Wij hopen dat de website volgens planning in oktober 2013 zal starten.

Contacten

Vrijzinnige vrienden

Naast het functionarissenoverleg dat 6 keer per jaar plaats vindt met de functionarissen van de Doopsgezinden, de Remonstranten, de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten (VVP) en het Apostolisch Genootschap is er dit jaar veel contact geweest in goede sfeer tussen de voorzitters van Doopsgezinden, Remonstranten en NPB rondom het project van de vrijzinnige leerstoel.

VVP

Het landelijke bestuur heeft een eerste oriënterend gesprek gehad met de toekomstige voorzitter van de VVP en er is een nieuwe ontmoeting gepland met het bestuur van de VVP in december.

De interim beleidsmedewerker van de VVP en de algemeen secretaris van de NPB hebben een ontmoeting gehad met het Samenwerkingsverband Noord Oost Nederland over verder gaande samenwerking op regionaal niveau met hulp van de landelijke organisaties.

Daarnaast is er contact i.v.m. 'Vrijzinnige Perspectief' een initiatief van de VVP met aanbod aan activiteiten aan gemeenten en afdelingen voor de jaarprogramma's.

Raad van Kerken

De algemeen secretaris is primus in de vergadering en Zandrie Albada secundus: De onderwerpen op de agenda van de Raad van Kerken dit jaar waren o.a.: de viering van de Afschaffing van de Slavernij, het Oecumenisch Leesrooster, Mantelzorg en SMPR (sexueel misbruik in pastorale relaties), de beleving van het avondmaal en de Europese Raad van kerken.

CIO

Zoals steeds de laatste jaren was het onderwerp dat in CIO-algemeen de meeste aandacht vroeg de ANBI. Op de werkzaamheden van CIO-O wordt elders teruggekomen.

Internationaal

De algemeen secretaris bezocht op uitnodiging van de Duitse Unitariërs, de Unitariërtagen in Hamburg in het Pinksterweekend van 19 en 20 mei 2013. De Duitse Unitariërs tellen ongeveer 800 leden en hebben een levendige organisatie zonder landelijk bureau en betaalde voorgangers.

Op doorreis hebben wij bezoek gehad van Eric Cherry het hoofd van de afdeling buitenland van de Unitarian and Universalist Association in de Verenigde Staten. In verband met een vertraagde vlucht is het een bliksem bezoek van 2 uur geweest waarin de algemeen secretaris en de voorzitter met hem hebben gesproken. In november volgt een tweede bezoek waarbij hij ook bij een afdeling langs zal gaan.

Het grootste deel van de internationale contacten gaat via de email, skype en webinars. Het thema van de webinars van de ICUU waren dit jaar: contacten met partnerkerken en voorgeaan in diensten.

Wies Houweling
algemeen secretaris